

15 mei 1963

Tweede Kamerverkiezing

Kiezers!

De verkiezing voor de Tweede Kamer staat weer voor de deur. Ook de S.G.P., die dit jaar 45 jaar bestaat, vraagt uw aandacht. Mogelijk vraagt ge: Wat is die S.G.P. voor een partij? Wat deed zij? Wat staat zij voor? Hoe stond zij tegenover de Nieuw-Guinea-kwestie, tegenover de kwesties Meulenbelt, Van der Putten, enz. enz. Op deze en andere vragen willen wij u in zo beknopt mogelijke vorm antwoord geven. Wij beginnen daartoe met het volgende onder uw aandacht te brengen:

De S.G.P. is een volkspartij, samengesteld als zij is uit alle geledingen van ons volk, en die derhalve voor de belangen van de onderscheidene categorieën van ons volk, ook die der vergeten groepen, opkomt.

Zij is voorts een nationale partij, welker Kamerleden het destijds door de toenmalige regering en de haar steunende partijen en personen gevoerde beleid inzake Indië op het scherpst bestreden hebben, terwijl zij zich ook ten sterkste hebben verzet tegen het schenden van de belofte inzake zelfbeschikkingsrecht aan Ambon, en steeds voor de erkenning van de Republiek der Zuid-Molukken zijn opgekomen; ook hebben zij zich verzet tegen het overleveren der bevolking van Ned. Nieuw-Guinea aan Indonesië voordat zij gebruik heeft kunnen maken van het plechtig beloofde zelfbeschikkingsrecht.

De S.G.P. heeft ook voortdurend de strijd aangebonden, en dat doet zij nog, tegen de veelvuldige staatsbemoeienissen, waardoor de vrijheid van het bedrijf maar al te zeer in boeien is geklonken, en het particulier initiatief om hals is gebracht, terwijl de bureaucratie er in sterke mate door is bevorderd. Ds. Zandt, Ir. v. Dis en de heer Kodde hebben zich in de Kamer steeds voor die vrijheid, al stonden zij daarbij geheel alleen, op de bres gesteld.

Voorts is de S.G.P. steeds krachtig opgekomen tegen de P.B.O., die er bij een belangrijk deel van het bedrijfsleven absoluut niet in wil, terwijl ook ruimschoots gebleken is, dat de werknemers zelf er niets voor gevoelen. Een r.-k. minister heeft echter al eens gedreigd met het toepassen van dwang, waarop ook nog zeer kort geleden in de Kamer van r.-k. zijde en van die van de P.v.d.A. bij vernieuwing werd aangedrongen. De S.G.P. staat tegenover toepassing van dwang ten deze beslist afwijzend.

Inmiddels werd de P.B.O. in sommige bedrijfstakken toegepast, b.v. in de landbouw. Er kwam een Landbouwschap, waarbij zowel de georganiseerde als de ongeorganiseerde landbouwers werden ingeschakeld. De grote ontevredenheid van een groot aantal landbouwers tegen dit „schap” vindt zijn oorzaak daarin, dat het van bovenaf werd opgelegd. Van hen worden heffingen geëist, die hen bij niet-betaling bloot stelt aan veroordelingen, met het gevolg, dat hele boerderijen werden verkocht (Hoogeveen), en verscheidene boeren in de gevangenis werden gestopt.

De S.G.P. heeft zich voorts ook steeds verzet tegen de dwangmaatregelen, welke op schilders, smeden en andere zelfstandige ondernemers werden gelegd door hen tegen hun wil bij een bedrijfspensioenfonds in te schakelen en daarvoor te laten betalen.

De S.G.P. heeft d.m.v. haar Kamerleden eveneens protest aangetekend tegen de onrechtvaardige aanpassing der rechteks verkregen pensioenen, zoals de regering dit deed met de A.O.W.

De S.G.P.-Kamerleden hebben jaar in jaar uit ingrijpende verlaging der hoge belastingen bepleit, daarbij zich vooral ook kerend tegen de sterke progressie bij de inkomstenbelasting, waardoor de middengroepen bijzonder zwaar worden belast. Tevens kwamen zij herhaaldelijk op voor de ongehuwden, die ook al — en dat terecht — voortdurend klagen over de onrechtvaardige, voor hen zo hoge belastingen en andere lasten. In dit verband is er door de S.G.P. ook herhaaldelijk op aangedrongen, dat er aan de geldsmijterij door de hoge en lagere overheden een einde komt.

Blijk van waardering

In zijn rede, gehouden op de Algemene Vergadering der S.G.P. op 21 februari 1962, vestigde haar voorzitter, Ds. H. G. Abma, Ned. Herv. predikant te Putten, ook de aandacht op de situatie rondom Nieuw-Guinea. Hierbij haalde hij een beoordeling aan over de S.G.P.-Kamerfractie met betrekking tot deze zo gewichtige aangelegenheid uit een orgaan, dat als de spreekbuis kan gerekend worden van personen van A.R. en C.H. huize, die sedert een aantal jaren reeds zeer ontevreden zijn over de door de A.R. en C.H. Kamerfracties gevoerde politiek. Dit orgaan draagt de naam „Tot vrijheid geroepen”. Ds. Abma nu zei in zijn rede het volgende: „De periodiek „Tot vrijheid geroepen” schrijft: „En de enige groep, die weigert dit herkenningswoord — verzoening en praten — op de lippen te nemen, en ter zijde blijft staan, is de Staatkundig Gereformeerde Partij”.

De S.G.P. vraagt Uw stem

De Kamerleden der S.G.P. hebben namelijk in het parlement voortdurend het pleit gevoerd voor het instellen van een leerstoel in de homeopathie en vivisectievrije geneeskunde aan één der openbare universiteiten, van oordeel als zij is, dat voor de studenten, die zulks wensen, de gelegenheid moet bestaan ten deze de nodige kennis op te doen.

De S.G.P.-Kamerleden zijn al evenzeer opgekomen voor het nemen van krachtige maatregelen inzake de handel in huisdieren, die meermalen van diefstal afkomstig zijn, en voor een groot deel naar buitenlandse vivisectie-laboratoria worden getransporteerd. Bij de aanbieding van het petitionnement der Anti-Vivisectiestichting, voorzien van 19.000 handtekeningen, op 26 februari i.l. aan de minister van justitie, werd in de begeleidende brief bijzondere melding gemaakt van wat te dezer zake door Ir. van Dis in de Kamer werd bepleit (vergunningstelsel en controle).

De S.G.P. is toch van oordeel, dat mishandeling en ruwe behandeling van dieren als schepselen Gods, ten scherpste moet worden veroordeeld.

Namens de S.G.P.-Kamerfractie heeft Ir. van Dis (no. 1 van lijst 7) dan ook bij de behandeling van de wet op de dierenbescherming, een warm pleidooi voor deze wet gehouden, waarvoor van onderscheidene zijden grote instemming en waardering werd verkregen.

De S.G.P. is ook steeds opgekomen in de Kamer voor de belangen der spijtoptanten en anderen, die in Indonesië in zulke hachelijke omstandigheden verkeerden.

De S.G.P. is voorts sterk gekant tegen de achterstelling van het platteland bij de steden. Zij is derhalve voor opheffing op korte termijn van alle classificaties van gemeenten. Voorts besteden haar Kamerleden alle aandacht aan het onderhoud der wegen op het platteland en dringen zij jaar op jaar aan op decentralisatie, om alzo taken van de ministeries naar de gemeentebesturen over te brengen, wat tot vermindering zou leiden van bureaucratie, tijdsverspilling en kostenverlies (vaststelling uitbreidingsplannen, streekplannen, afgifte bouwvergunningen enz.).

De S.G.P. heeft in de Kamer in tal van gevallen ook krachtig protest aangetekend tegen de veelvuldige grenswijzigingen van gemeenten, waarbij meermalen lang bestaande gemeenten van de kaart werden geveegd of van gebied werden beroofd, o.m. Wadenoyen en mogelijk ook Zwammerdam als de Eerste Kamer het wetsontwerp evenals de Tweede Kamer aanneemt. Alleen de S.G.P. stemde tegen de opheffing.

De S.G.P. heeft zich steeds ten sterkste verzet tegen het streven om kleine boerenbedrijven op te ruimen, zoals dit vanuit andere partijen wordt voorgestaan.

De S.G.P. heeft in de Kamers voortdurend bepleit de woningnood tot een spoedig einde te brengen. Daarbij werd steeds aangedrongen de particuliere bouw sterker in te schakelen, ook al om woningen van betere kwaliteit te verkrijgen.

No. 1 van lijst **7** Ir. C. N. van Dis

De S.G.P. geen kerkelijke partij

Dat dit zo is, blijkt wel heel duidelijk uit de kandidatenlijst der S.G.P., lijst 7. Hierop komen toch de namen voor van hervormden, van leden der beide Geref. Gemeenten in Nederland, der Chr. Geref. Kerk en der Oud Geref. Gemeenten.

Het komt ook uit in de samenstelling van het Hoofdbestuur der S.G.P., dat uit 11 leden bestaat, en waarin zitting hebben drie hervormde predikanten, n.l. Ds. Abma uit Putten, die tevens voorzitter der S.G.P. is, Ds. Dorsman uit Staphorst en Ds. van der Haar uit St. Maartensdijk; voorts één Chr. Geref. predikant: Ds. van Ravenswaaij uit Den Haag, en één predikant der Oud Geref. Gem. te Krimpen aan de IJssel: Ds. Mieras.

Vervolgens hebben in het Hoofdbestuur nog zitting één lid der Herv. Kerk; 4 leden der beide Geref. Gem. in Ned. en één lid der Chr. Geref. Kerk.

Ofschoon tot onderscheidene kerkformaties behorend, is er tussen de leden van het hoofdbestuur geen meningsverschil over de belijdenis der Reformatie. Daarin gevoelen zij zich één. Vandaar dat er tussen hen een goede samenwerking mogelijk is.

Tot de S.G.P. heeft dan ook ieder, die de onverzwakte en onverminkte beginselen der Reformatie onderschrijft, toegang. Dit is dus wel geheel anders dan bij het

GEREFORMEERD POLITIEK VERBOND (G.P.V.)

de partij, die zijn oorsprong vindt in het conflict, dat in 1944 in de Geref. Kerken tot een scheuring leidde.

Het G.P.V. toch is een bij uitstek kerkelijke partij. De leiders dezer partij, die nog nooit een vertegenwoordiger in de Kamer heeft gehad, willen wel

de stemmen der hervormde kiezers hebben, maar hervormden worden niet als lid tot de kiesverenigingen van het G.P.V. toegelaten.

Over deze kwestie is enkele jaren geleden in het G.P.V. nogal heel wat te doen geweest, omdat er waren, die een interkerkelijk standpunt wilden innemen, maar zij kregen geen bijval, wat reden was, dat er meerderen het G.P.V. verlieten.

Kiezers! De voormannen der S.G.P. waren steeds afkerig van het geroep van „Des Heeren tempel, des Heeren tempel zijn deze”. De S.G.P. betreurt de kerkelijke gescheidenheid, maar verheugt er zich anderzijds over, dat het bij haar mogelijk is op de grondslag van Gods Woord en de onverkorte belijdenis als leden van onderscheidene kerkformaties in één partijverband te kunnen samenwerken om ons volk te wijzen op wat God in Zijn Woord van een iegelijk, hij zij hoog of laag, maar niet minder van de hogere en lagere overheden als dienaren Gods eist.

Voor allen toch geldt: Tot de wet en de getuigenis, zo zij niet spreken naar dit Woord, het zal zijn, dat zij geen dageraad zullen hebben.

Nog een blik van waardering

Hetzelfde orgaan, door Ds. Abma reeds genoemd, bevatte in het nummer van november 1962 (8e jaarg. no. 11) een waarderende beoordeling aangaande de rede, die namens de S.G.P.-fractie bij de behandeling van het wetsontwerp inzake de overdracht van Nieuw-Guinea aan Indonesië werd gehouden. Zij luidt aldus:

„AANBEVOLEN

Wij kunnen van harte de lectuur van de rede, die Ir. C. N. van Dis namens de S.G.P. tijdens het Tweede Kamerdebat ter gelegenheid van het „akkoord” met Indonesië over Nieuw-Guinea heeft gehouden, aanbevelen. Velen onzer lezers zullen daarin een geluid beluisteren, dat zij graag uit A.R. of C.H. mond hadden vernomen. Men kan de rede vinden in „De Banier” van 13 september 1962, jaargang 41, nummer 36”.

Op de lijst der S.G.P. gestemd

Omdat de S.G.P. de enige partij in de Tweede Kamer is, die Gods Woord en wet onvoorwaardelijk tot richtsnoer voor overheid en onderdaan gesteld wenst te zien;

omdat zulk een bestuur de enig deugdelijke waarborg is voor het welzijn van ons volk, daar niets de welvaart zo bevordert als de onderhouding van Gods geboden en het afbreken der zonden;

omdat de S.G.P. een bij uitstek protestantse partij is, die steeds krachtig voor de protestantse beginselen en belangen is opgekomen, die voorts jaar op jaar in de Tweede Kamer haar protest deed horen tegen de onderdrukking en vervolging der protestanten in Spanje, Columbia, Mexico en andere r.-k. landen, zoals in januari i.l. nog door Ir. van Dis werd gedaan bij de behandeling der begroting van buitenlandse zaken, waarbij hij er op wees, dat de door de huidige paus benoemde Mexicaanse kardinaal in zijn eerstgehouden proclamatie beloofde, dat hij de twee kankergezwellen in Mexico, n.l. het communisme en het protestantisme, zou uit-

snijden en vernietigen. Reeds eerder bracht hij de regering onder het oog wat o.m. in Columbia voorviel, waar een pater alle protestantse predikers „verdoemde honden” noemde;

omdat de S.G.P. zich krachtens haar reformato- risch karakter steeds heeft verzet tegen het gezantschap bij de paus, zoals nog onlangs geschiedde. Van a.r. en c.h. zijde kregen haar Kamerleden daarbij echter geen bijval. Een amendement tot afschaffing van dit gezantschap werd tot tweemaal toe door geen dezer fracties ondersteund;

omdat de S.G.P. zich steeds heeft verklaard tegen het geven van de veelvuldige, grote subsidies aan vermakelijkheden als toneel, dans, opera, aan sport en spel, waarbij de dag des Heeren schrikbarend ontheilgd wordt;

omdat haar Kamerleden zich in onderscheiding van de A.R. en C.H. ten sterkste hebben verzet tegen het wettelijk sanctioneren van de heidense praktijk der lijkverbranding, alsmede van de goklust (voetbaltoto), wat mogelijk werd doordat twee a.r. ministers overstag gingen;

omdat de S.G.P. Kamerleden voortdurend bij de regering hebben aangedrongen op het nemen van krachtige maatregelen tegen zedenverwoestende films, dito televisievoor- stellingen, die bovendien meermalen een beslist godslasterlijk of profanerend karakter hadden („de bloeiende perzik” b.v. van de N.C.R.V.). Voorts tegen verderfelijke lectuur, die te koop wordt aangeboden, ook door middel van folders, huis aan huis verspreid of per post toegezonden. Ook kwam zij op tegen het verstrekken van een opdracht door de minister van onderwijs aan een schrijver, die een boek schreef met vloeken en vuile, smerige taal er in. Hij werd hiervoor nota bene ook nog uit de staatskas betaald! Deze minister trachtte zijn handen in onschuld te wassen, evenals de minister van justitie, die weigerde in ons land voorkomende nudistenkampen te verbieden, hoewel deze in strijd zijn met de goede zeden;

omdat de S.G.P. in het parlement, ook al stond zij daarbij geheel alleen, steeds is opgekomen voor de eerbiediging van Gods Naam en dag.

EUROPESE INTEGRATIE

Dit is het doel waar zeer velen in deze tijd naar streven. De vooraanstaande A.R. en C.H. doen daaraan dapper mede. Uit de rede, die Dr. Bruins Slot bij de laatste algemene politieke beschouwingen hield, bleek wel zeer duidelijk, dat het hem en velen zijner politieke vrienden in Nederland veel te eng wordt. Een christelijke partij kon hier nog wel niet worden gemist, maar het enthousiasme, het élan was er volgens hem af.

Prof. Scholten, één der vooraanstaande verontruste antirevolutionairen, begreep er in zijn brochure niets van. Zijns inziens was het dan maar verstandiger om het gehele A.R. beginselprogramma, voor zover dit op de binnenlandse verhouding slaat, af te schaffen!

De A.R. topleiders willen dus de vleugels gaan uitslaan in de wijde wereld, voorlopig in Europa, en dat in bond met Rome, want in het Europese parlement vormen de A.R., C.H. en R.K. reeds één christen-democratische fractie. Bij de eventuele integratie van Europa krijgen we dan ook een grote C.D.U.-fractie naar het voorbeeld van West-Duitsland. Met het oog op de Europese verkiezingen, waarmee het echter niet vlotten wil, had men reeds een gemeenschappelijk program opgemaakt, dat als het Europese Manifest in mei 1962 werd uitgegeven. Zeer terecht is dit van de zijde van de verenging „Protestants Nederland” een programloos manifest genoemd.

Mr. Biesheuvel, thans één der lijsttrekkers der A.R.P., sprak zelfs de wenselijkheid uit, dat te zijner tijd de A.R., C.H. en R.K. ook in Nederland met één gemeenschappelijk verkiezingsprogram zullen gaan uitkomen. Ja, hij ging nog verder door op te merken, dat de „christen-democratische sa-

menwerking op Europees niveau naar het nationale vlak diende doorgetrokken te worden”, dus ook in Nederland één fractie van A.R., C.H. en R.K., wat vanzelf uiteindelijk moet leiden tot het vormen van één partij, een Nederlandse C.D.U.!

In A.R. kringen werden velen door deze onthullingen van Mr. Biesheuvel diep geschokt. Zover is Dr. Kuyper dan ook nooit gegaan en Mr. Groen van Prinsterer verklaarde eens, dat inlijving met de R.K. met zelfvernietiging gelijk zou staan, waartegen hij krachtig protest aantekende.

De S.G.P. stelt zich vierkant tegen de Europese integratie, daar deze er toe leidt, dat Nederland zijn zelfstandigheid geheel of gedeeltelijk zal verliezen; dat het koningschap onder het Huis van Oranje er door dreigt te worden gedegradeerd, en dat Rome's invloed er geducht door zal toenemen, zodat de Reformatie nog al sterker zal worden afgebroken dan nu reeds het geval is. Men beweert wel, dat Rome veranderd is, maar het is duidelijk van die zijde verkondigd, dat Rome niets van zijn leer prijs geeft. Ook de pauselijke bullen en encyclieken, waarin het protestantisme en de protestanten vervloekt worden, heeft Rome nog nimmer ingetrokken; evenmin als de banvloeken van het Concilie van Trente, dat in de 16e eeuw werd gehouden.

Kiezers! Zijt gij met ons tegen heel het streven naar Europese integratie, en tegen het heulen der A.R. en C.H. met Rome, vormt dan met de S.G.P. één front, en stemt op 15 mei a.s. op:

No. 1 van lijst 7

Waarom

op de S.G.P. gestemd?

Omdat de S.G.P. krachtens Gods Woord voorstaat, dat de overheid het zwaard niet te vergeefs draagt en mitsdien de dure plicht heeft zich tegen agressie te verdedigen, zowel met conventionele als, zo nodig, met kernwapens. Zij verenigt zich derhalve niet met de conclusie uit het geschrift van de Synode der Ned. Herv. Kerk, omdat aanvaarding hiervan voor de communisten de weg naar de wereldheerschappij zou banen. De voorzitter der S.G.P., **Ds. Abma**, heeft in zijn rede van de Alg. Verg. van 21 febr. l.l. het standpunt der S.G.P. ten deze duidelijk en meer in den brede toegelicht;

omdat de S.G.P. steeds is opgekomen voor een deugdelijke rechtspleging, bepleitende, dat de schuldigen zullen worden gestraft, doch dat de onschuldigen (ook politieke delinquenten) beschermd en bij aangedaan onrecht schadevergoeding zullen krijgen;

omdat de S.G.P. in het parlement herhaaldelijk het pleit heeft gevoerd voor het breken met het moderne humanistische strafrecht, waarbij gevaarlijke delinquenten, die o.m. vrouwen en meisjes hebben aangerand en vermoord, in inrichtingen worden geplaatst, waar zij na verloop van enige tijd een grote mate van vrijheid krijgen en alzo in de gelegenheid worden gesteld te ontvluchten en nieuwe misdrijven te plegen;

omdat de S.G.P. in de Kamer meermalen de wederinvoering van de doodstraf heeft bepleit, toe te passen alleen in gevallen, waarbij de schuld van de verdachte onomstotelijk vaststaat. Zelfs door velen, die voorheen tegenstanders van de doodstraf waren, werd de laatste tijd op wederinvoering aangedrongen. In West-Duitsland werden door taxi-chauffeurs verleden jaar zelfs demonstraties gehouden voor invoering van de doodstraf, gezien het stijgend aantal moorden op hun collega's;

omdat de S.G.P. de bezwaren van het bijzonder christelijk onderwijs tegen de **Mammoetwet** ten volle deelde. Aangezien deze wet op de vitale punten door de minister niet gewijzigd werd, stemde de S.G.P.-fractie in haar geheel tegen deze wet. De A.R. fractie stemde daarentegen verdeeld. Vijf A.R. stemden voor;

omdat de S.G.P. het beleid ten opzichte van de heer **Van der Putten** ten sterkste veroordeelt. Van een naar boven brengen van de „onderste steen” is geen sprake geweest. De door minister Staf destijds zo genoemde „beerput” bleef potdicht. De heer Van der Putten werd ontslagen niettegenstaande het Ambtenarengerecht hem tot tweemaal toe in het gelijk stelde en uitsprak, dat hij op de door de minister aangevoerde gronden ten onrechte ontslagen was, en dat het ten aanzien van hem gevoerde beleid in strijd was met een behoorlijk bestuur;

omdat de S.G.P. het ten zeerste onbillijk acht, dat de heer Van der Putten door de minister niet werd gerehabiliteerd, en dat het achterstallige salaris hem niet werd uitgekeerd. Zij kon zich derhalve ook met de conclusie van de overgrote meerderheid der Kamercommissie inzake deze kwestie absoluut niet verenigen;

omdat de S.G.P. het in het parlement heeft opgenomen voor het zo onrechtvaardig behandelde artsenechtpaar **Meulenbelt**, dat ondanks verzoek, geen toestemming kreeg door een Kamercommissie te worden gehoord, en dat zonder juiste toepassing van de Krankzinnigenwet zonder medisch onderzoek en ook zonder medeweten der ouders tegen de wil der beide artsen naar een psychiatrische inrichting werd vervoerd.

Jonge kiezers stemt op lijst

7

Allen, die 23 jaar zijn, moeten op 15 mei hun stem uitbrengen. Van allerlei zijden zal er voordien een beroep op jullie worden gedaan. Op zichzelf is daar niets tegen, maar weet goed wat ge doet, vooral als ge bij Gods Woord zijt opgevoed. Dat Woord leert het toch zo nadrukkelijk, dat God van een iegelijk, ook van jonge mensen, geëerd, gediend en gevreesd wil worden. Van die eis kan niets worden afgedaan. Zoudt ge dan uw stem gaan geven aan een partij, die met God en Zijn Woord in de staatkunde heeft afgerekend en noch met God, noch met Zijn Woord bij de zich voordoende vraagstukken rekening houdt? Immers neen! Op alle levens-terreinen moeten Gods wet en getuigenis richtsnoer zijn. Bedenkt dit bij het uitbrengen van uw stem, en gedenkt aan uw Schepper in de dagen uwer jeugd.

Zijt ge niet bij Gods Woord opgevoed, dan geldt het bovenstaande toch ook voor jullie, want de eis Gods geldt voor alle mensen, omdat Hij aller Schepper en Formeerder is.

Meermalen bereikten ons van jeugdige personen blikken van instemming en waardering, ja, zelfs mocht no. 1 van lijst 7, Ir. VAN DIS, zulke blikken ontvangen met zijn laatste Nieuw-Guinea-rede van een R.K. jongerengroep ergens in Nederland.

De nieuwe belastingpartij

Deze dankt haar ontstaan aan een artikel van **Dr. van Waasbergen** in „De Telegraaf”. Dit artikel alsmede een klein stukje van hem in „Elsevier's Weekblad” zal vele kiezers met ons uit het hart gegrepen zijn. Wij onderschrijven zijn bezwaren tegen de onstellend hoge belastingen ten volle. Toch komt er een onjuistheid in zijn artikel voor, n.l. deze, als hij schrijft, dat geen enkele politieke partij daartegen opkomt. Tegen die zinsnede moeten wij met alle nadruk opkomen.

De S.G.P.-Kamerleden toch hebben jaar op jaar tegen de hoge belastingen en de daaraan verbonden sterke progressie krachtig geprotesteerd en op ingrijpende verlaging aange-

drongen. **Ds. Zandt** deed dit en **Ir. van Dis**, no. 1 van lijst 7 niet minder. Ook kwamen zij gedurig op tegen de geldsmijterij! Kiezers! Handelt niet roekeloos met uw stem. Als de nieuwe belastingpartij geen zetel krijgt, komen de stemmen aan de grote partijen ten goede. Behaalt ze wel een zetel, dan zal er door toedoen van dit ene Kamerlid van belastingverlaging geen sprake zijn. Geeft daarom uw stem aan de S.G.P., die in het parlement gedurig op krachtige verlaging der hoge belastingen aandrong, en wel op

no. 1 van lijst 7

De Stemdwang

Deze ergerlijke dwang bestaat nog steeds. Pogingen om die dwang afgeschaft te krijgen, waartoe de S.G.P.-Kamerleden in het verleden een motie hebben ingediend, faalden, omdat de meerderheid der Kamer van die afschaffing niets wilde weten. Ieder, die dus niet naar de stembus opkomt, stelt zich bloot aan een proces-verbaal met betaling van boete.

De S.G.P. heeft dienaangaande in ar-

tikel 12 van haar beginselprogram bepaald, dat vrouwenkiesrecht strijdt met de roeping der vrouw, en stemdwang met de vrijheid der burgers. Dit artikel wordt door de S.G.P. nog steeds gehandhaafd.

Krachtens dit artikel plaatst de S.G.P. ook geen vrouwen op haar kandidatenlijst, waartoe de A.R.P. overging met betrekking tot de raadsverkiezing (Rotterdam) en nu voor het eerst is overgegaan met betrekking tot de Kamerverkiezing.

De S.G.P. en artikel 36 der N.G.B.

De S.G.P. is de enige in de Tweede Kamer vertegenwoordigde staatkundige partij, die artikel 36 in haar beginselprogram vermeldt, en die dit artikel, dat handelt over het ambt der overheid, ongewijzigd en onverkort handhaaft.

De A.R.P. heeft met het onverminkte artikel 36 reeds sedert 1878, toen **Dr. Kuyper** haar een beginselprogram gaf, gebroken. Dientengevolge huldigt de A.R.P. een vrijheid, die geen ware vrijheid is; maar een vrijheid, die van libertijnse oorsprong is. Zij staat toch krachtens beginsel voor, dat zelfs de atheïsten, de brute godloochenaars, de vrijheid moeten hebben zich in het openbaar te uiten, ook al wordt daarbij God gelasterd door in openbare vergaderingen onderwerpen te behandelen als: „God is het grootste kwaad”. Dergelijke vergaderingen werden in ons land reeds tijdens de rechtse coalitieregeringen gehouden, zonder dat daartegen maatregelen werden genomen.

De S.G.P. wenst geen geloofsdwang. Zij kent ieder volkomen de vrijheid toe te geloven wat hij wil, en staat derhalve met onze vaders in de vrijheid van geweten voor. Tegen het vrijelijk propageren van het ongelooft, zelfs van het bruutste ongelooft, moet zij zich echter

met alle beslistheid verzetten.

Ten deze heeft zij **Mr. Groen van Prinsterer** geheel aan haar zijde, want deze schreef in zijn „Verspreide geschriften”: „De vrije werking van de geest, behoort, evenmin als de vrije omloop van het bloed, gewaarborgd te worden. Zo het de belijdenis van alle, ook van de meest verderfelijke dwaalbegrippen beschermt, het prediken van onzedelijkheid en godverloochening behoort geen algemene vrijbrief te hebben”.

Ieder, die het met het onverminkte artikel 36 der belijdenis zijner kerk eens is, en van dit artikel niets wenst prijs te geven, kan en mag deswege zijn stem niet uitbrengen op de lijst der A.R.P. en ook niet op die der C.H.U., die in de praktijk eveneens het onverminkte artikel 36 prijs geeft.

Doet men dit toch, dan kan dit niet anders dan dubbelhartig worden genoemd, daar belijdenis en leven met elkaar in overeenstemming behoren te zijn.

Kiezers! Indien ge de belijdenis der Reformatie met inbegrip van artikel 36 ondanks alle aanvallen, die er op worden gedaan, niet wenst prijs te geven of te verloochenen, vormt dan met de S.G.P. één front tegen haar belagers en stemt op

NO. 1 VAN LIJST 7 Ir. C. N. VAN DIS

Het Landbouwschap

Hier tegen bestaat bij tal van boeren ernstig verzet. Een verzet, dat nu ook al volgens de laatste berichten tot uiting kwam in het bestuur van de kring Leiden van de r.k. Land- en Tuinbouwbond, zulks naar aanleiding van een ultimatum van de afd. Hazerswoude-Koudekerke.

De S.G.P. heeft voor de ernstige bezwaren tegen dit „schap” steeds begrip gehad. Denk maar eens aan de redevoeringen van **Ds. Zandt!** Wat heeft hij voortdurend krachtige protesten laten horen tegen het aantasten van de vrijheid in het bedrijfsleven, waarbij dwang op dwang wordt toegepast, waarbij dan in het bijzonder werd gewezen op de landbouw.

Ir. van Dis trok de lijn, door **Ds. Zandt** aangegeven, onverzwakt door. Daarvan getuigen ook zijn redevoeringen. In zijn laatstgehouden rede betreffende de rijksbegroting voor 1963 kwam hij o.m. ten sterkste op tegen het laten verkopen van hele boerderijen om een klein bedrag van de boeren te verkrijgen. Ook tegen het 's nachts van hun bed lichten van twee boeren te **Putten op de Veluwe**, die als rustige burgers bij de bevolking bekend staan, werd door hem krachtig geprotesteerd. Niet minder deed hij dit ten aanzien van een boer uit Nieuwerkerk aan den IJssel, die nota bene, alsof hij de grootste misdadiger was, bij „zwarte jongens” in één cel van de gevangenis te Scheveningen werd geplaatst, zodat hij de ganse dag gevloek en vuile taal moest aanhoren. **Ir. van Dis** heeft eveneens bij de minister van justitie ten sterkste bepleit het terug geven van de door veroordeelde boeren betaalde boeten, zulks naar aanleiding van de uitspraak van de Hoge Raad in een recente zaak van boer **Voortman**. Ook heeft hij zich nog voordat de ontruiming van de drie boerderijen in het Hollandse Veld was begonnen, tot de minister van justitie gewend om te trachten die ontruiming te voorkomen. De minister verklaarde echter, dat hij dit onmogelijk kon doen, omdat hij daartoe onbevoegd was. Wel zou hij de aandacht van zijn ambtgenoot van landbouw op deze kwestie vestigen.

Ook de heer **Kodde** is herhaaldelijk opgekomen voor de vrijheid in het bedrijf. In een vorige landbouwrede verklaarde hij aangaande het Landbouwschap, dat dit tot stand gekomen is op een wijze, die geen waarborg biedt, dat het door de bedrijfsgenoten is gewild, en dat het wordt aanvaard als een gedwongen organisatie. In zijn laatste landbouwrede heeft hij in andere bewoordingen hetzelfde verklaard, en met alle nadruk gesteld, dat de S.G.P.-fractie afwijzend staat tegenover het Landbouwschap.

Kiezers! Uit het hierboven vermelde blijkt toch overduidelijk, dat de S.G.P.-Kamerleden wel degelijk de belangen van de tegen het Landbouwschap bezwaarde boeren voortdurend hebben bepleit. Zij kregen echter van niet één der andere partijen in de Kamer ook maar enige steun, daar al deze partijen sterke voorstanders zijn van de geleide economie door middel van het Landbouwschap, tot de A.R. en C.H. toe. Ja, ook de V.V.D., de partij die de vrijheid in haar

vaandel voert, doet daaraan hard mede, om dan verder van de K.V.P. en de P.v.d.A. maar te zwijgen.

De S.G.P. is er echter beslist tegen in de Kamer en andere overheidscolleges alleen materiële belangen te bepleiten. Ging zij dit doen, dan zou zij **Gods Woord verloochenen**. Hierin nu ligt het diepgaande, principiële verschil met de Boerenpartij, die louter een belangenpartij is. Dit springt heel duidelijk in het oog als men het beginselprogramma der S.G.P. vergelijkt met het 15 punten tellende programma van de Boerenpartij.

Daarom wordt op allen, die er van overtuigd zijn, dat het een eis **Gods** is, dat de overheid zich in haar beleid naar **Zijn Woord en wet** heeft te richten, en dat dit beginsel op staatkundig terrein, dus ook in de Kamer, behoort te worden uitgedragen, een zeer dringend beroep gedaan hun stem op 15 mei a.s. uit te brengen op de S.G.P., welker Kamerleden het bewijs hebben geleverd zowel voor de beginselen als voor de belangen op te komen, ook al stonden zij daarbij geheel alleen.

Ned. Nieuw-Guinea

Wat er met dit gebiedsdeel in 1962 heeft plaats gevonden, ligt zowel de oudere als de jongere kiezers ongetwijfeld nog vers in het geheugen.

Hiermede is een soortgelijk luguber spel gespeeld met betrekking tot het plechtig beloofde zelfbeschikkingsrecht als destijds met de Zuid-Molukkers (o.m. Ambon). De Nederlandse regering toch heeft deze belofte herhaaldelijk gedaan, daarbij aanvankelijk gesteund door alle partijen in de Kamer, behalve de communisten. In 1958 nog wilde de P.v.d.A. van overdracht van Ned. Nieuw-Guinea aan Indonesië niets weten. Enige tijd later gingen de socialisten echter draaien. Eerst wilden ze dit gebiedsdeel onder internationaal beheer gebracht hebben, daarna elsten zij overdracht aan Indonesië, waartoe met een „gesprek” begonnen moest worden. Helaas werden zij hierin al vrij spoedig door nagenoeg alle Kamerleden der A.R.P. gevolgd. Terwijl deze voordien van een gesprek met Indonesië niets wilden weten, maakten ook zij een draai, en gingen zij de socialisten in het bepleiten van een gesprek achterna. Deze ingrijpende verandering werd in de Kamer openbaar, toen de voorzitter der A.R. Kamerfractie met instemming van de „toeleiding” der A.R.P. in oktober 1961 in een Kamerrede op een gesprek met Indonesië begon aan te dringen.

Geen wonder, dat hierover in de A.R.P., die zich onder de leiding van de heer Schouten destijds zo krachtig tegen de soevereiniteitsoverdracht van Indië had verzet, en waarvan velen ook Prof. Gerbrandy nog niet vergeten waren, hevige beroering ontstond. Op het A.R. partijconvent van 28 april 1962 kwam dit wel heel sterk tot uiting. Ook de brochures van de heren Goossens en Prof. Scholten getuigen van de sterke verontrusting in de A.R. gelederen. De A.R. Kamerfractie en de „toeleiding” lieten zich hierdoor echter niet van de ingeslagen heilloze weg afbrengen.

Zo droeg de A.R. Kamerfractie het hare er toe bij, dat de regering onder druk van de meerderheid der Kamer het Bunkerplan als onderhandelingsbasis aanvaardde, hoewel dit plan al geen deugdelijke waarborg bood met het oog op het aan de Papoea's beloofde zelfbeschikkingsrecht. De verdere gang van zaken is genoegzaam bekend. Onder druk van de vertegenwoordiger der Verenigde Naties en van Amerika werd Ned. Nieuw-Guinea aan Indonesië overgeleverd zonder dat de bevolking volgens de haar gegeven belofte van het zelfbeschikkingsrecht gebruik kon maken, terwijl het, gezien de met Soekarno opgedane ervaringen en de onlangs reeds gedane uitspraken, vrijwel zeker is, dat de bevolking daartoe nimmer de gelegenheid zal krijgen.

Het wetsontwerp betreffende de overdracht van Ned. Nieuw-Guinea aan Indonesië werd door de Tweede Kamer met overgrote meerderheid van stemmen aangenomen. Slechts 9 leden stemden tegen. Alleen de S.G.P.-fractie echter stemde in haar geheel tegen.

Namens haar voerde **Ir. van Dis** het woord. Zijn rede vond, naar ons uit de reacties bleek, bij velen buiten de S.G.P. grote waardering. Door middel van uw stem kunt gij mede van uw waardering doen blijken.

Stemt daartoe op no. 1 van lijst 7

De S.G.P. en anti-papisme

De S.G.P. wordt meermalen een anti-papistische partij genoemd. Niet alleen in de r.k. pers, maar ook door hen, die zich protestanten, zelfs gereformeerden en calvinisten noemen. De bedoeling, die hierbij voorzit, is om het te doen voorkomen, alsof de voormannen der S.G.P. zo zeer bezet zijn met haat tegen de rooms-katholieken, dat ze geen gelegenheid laten voorbij gaan om tegen Rome te ageren en om hen, die tot de S.G.P. behoren of die met de S.G.P. sympathiseren, tot haat tegen de rooms-katholieken aan te zetten. Tegen deze voorstelling moeten wij echter met alle beslistheid opkomen. Nimmer hebben de S.G.P.-Kamerleden aangespoord tot haat tegen de rooms-katholieken, noch tot haat tegen vrijzinnigen of wie dan ook. Integendeel, zij zijn daartegen steeds met alle nadruk opgekomen.

Wanneer men echter onder antipapisme verstaat het zich stellen tegen Rome's leer en tegen de onderdrukking door Rome van de protestanten, zoals in overwegend r.k. landen nog gebeurt, dan hebben wij tegen dit woord geen bezwaar, mits men daaronder niet verstaat een negatief antipapisme, maar een anti-papisme, dat in Gods Woord zijn grondslag vindt en derhalve zo positief mogelijk is.

Ten bewijze zullen wij **Ds. Zandt**, die 36 jaar lid der Tweede Kamer was, nog eens laten spreken. Hiertoe zullen wij een klein gedeelte weergeven van een rede, door hem uitgesproken in de Tweede Kamer bij de Algemene Beschouwingen over de rijksbegroting voor 1952.

Ds. Zandt merkte toen het volgende op:

„Men heeft het ons van rooms-katholieke zijde kwalijk genomen, als wij tegen de onderdrukking en vervolging van de protestanten in Spanje en andere landen opkwamen. Door minister Van Maarseveen is twee jaren geleden zelfs gezegd, dat wij met stenen gooiden, als wij het voor de vervolgde protestanten in Spanje opnamen. Dat is wel heel wat wonderlijks. De heer Serrarens mag het wel voor zijn geloofsgenoten in Hongarije opnemen, maar wij niet voor die in Spanje, dan heet het, dat wij met stenen gooien. Dat zal en mag ons echter niet beletten om voor de vervolgde protestanten op te komen en de protestantse belangen in het

algemeen te bepleiten. Wij zijn dat ten zeerste verplicht jegens alle protestanten en hun nageslacht. Wij kunnen niet nalaten hier ernstig te waarschuwen tegen het gevaar, dat ons van Rome's zijde bedreigt. Wij hebben hierbij een vrij geweten, dat wij hier niet waarschuwen uit haat tegen enige rooms-katholieke medeburger, doch wij wensen niet na te laten om met alle vrijmoedigheid voor de Reformatie en haar beginselen op te komen, hetgeen wij niet meer dan onze dure plicht achten”.

Kiezers! Wat **Ds. Zandt** hier uitsprak, geldt nog ten volle ondanks de oecumenische beweging van deze tijd, en ondanks het tweede Vaticaanse Concilie, waarvan velen zulke grote verwachtingen koesteren. Van zeer vooraanstaande zijde in de r.k. kerk, ook door de paus zelf, is echter nog niet zo lang geleden nadrukkelijk verklaard, dat Rome zijn leerstellingen handhaaft, en dat er van eenheid slechts sprake kan zijn als de protestanten in de schoot van Rome's kerk terug keren.

Men spreekt er wel van, dat Spanje de protestanten meerdere vrijheid wil geven, maar zal daar ooit iets van komen? In de N.R.Crt. van 7 maart 1963 kwam een artikel voor, waaruit blijkt, dat er onder de Spaanse rooms-katholieken al grote ongerustheid bestaat over de mogelijkheid, dat de „protestantse sekten” in Spanje een eigen statuut zullen krijgen.

Een in dit artikel bij name genoemde Jezulietenpater heeft zich tegen die mogelijkheid in zijn blad dan ook krachtig verzet. Hij wees er daarbij op, dat er van het Vaticaan geenszins instructies zijn gekomen om het in Spanje de protestanten gemakkelijker te maken.

Het tegendeel is volgens hem wel het geval, zo stond er letterlijk in de N.R.Crt. Dit voorspelt dus voor de protestanten in Spanje niets goeds. Deze pater verklaart toch, dat er uit Rome instructies naar Spanje kwamen om het de protestanten niet gemakkelijker te maken.

Protestanten, bedenkt dat Rome voor het protestantisme immer een groot gevaar blijft, ook al doet het zich nog zo verdraagzaam voor. Steunt daarom de S.G.P. met uw stem in haar verdediging der Reformatie tegen het opdringen van Rome.

Lijst 7

1. VAN DIS, Ir. C. N., 's-Gravenhage

2. KODDE, D., Zoutelande
3. ABMA, Ds. H. G., Putten
4. MIERAS, Ds. M. A., Krimpen a. d. IJssel
5. DORSMAN, Ds. P. J., Staphorst
6. VLASBLOM, A., Delft
7. SMITS, Ds. C., Sliedrecht
8. VAN ROSSUM, Ir. H., Zeist
9. VAN DER ENT BRAAT, Ds. D., Monster
10. MALLAN, Ds. F., Veenendaal
11. FOKKER, Ir. H., Eindhoven
12. VERGUNST, Ds. A., Rotterdam
13. KERSTEN, A. J., Rotterdam
14. VAN DIS, C. N., Rotterdam
15. SCHOT, A. J., Middelburg
16. VAN DER GRAAF, B., Ridderkerk
17. DU MARCHIE VAN VOORTHUIJSEN, Ds. E., Leersum
18. ADELAAR, G. A. A., Meliskerke
19. LAGENDIJK, C., Papendrecht
20. MULCKHUIJSE, W. F., Waarder

P.S. Het is bij de S.G.P. steeds gewoonte geweest om no. 1 der lijst aan te bevelen en te stemmen, teneinde verwarring te voorkomen.

Denkt er vooral om slechts één hokje, vóór de naam van Van Dis, Ir. C. N., rood te maken. Wie 2 of meer hokjes rood maakt, maakt zijn stem ongeldig.

Stemt No. 1 van lijst 7